

Verliezen vaststellen is redelijk eenvoudig

De rooiverliezen zijn redelijk eenvoudig vast te stellen. Beoordeel 100 bieten op puntbreuk en verzamel de verloren bieten van 100 m².

Puntbreukverliezen. Puntverliezen zijn sterk afhankelijk van de afstelling van de machine en de aard van de bieten. De diameter van het breukvlak bepaalt het verlies per biet, zoals weergegeven in de tabel.

Verliezen op de grond. Bepaal de verliezen door een gerooid oppervlak van 100 m² uit te zetten en hele bieten en brokstukken te verzamelen en te wegen. Hierbij mag men punten niet meenemen: deze zijn al berekend. Het verlies in kilo's x 100 geeft het verlies in kilo's per hectare.

Verliezen door kopwerk. Raap 100 bieten van de tweede of der-

de kipper. Maak van deze 100 bieten drie rijen op basis van het kopwerk. Rij 1: te diep gekopt; rij 2: bladstelen langer dan 2 cm; rij 3: de overige bieten.

In rij 1 mogen maximaal 5 bieten liggen en in rij 2 maximaal 15 (bij CSM) of 20 (bij Suiker Unie).

Beoordeel de puntbreuk aan de hand van deze 100 bieten volgens de tabel.

Hoeveel verlies acceptabel is, hangt af van de oogstomstandigheden en de prijs van het bietverlies. Op zand- en dalgronden is maximaal 1 ton puntverlies en een paar honderd kilo verliezen op de grond te combineren met weinig grondtarra. Op kleigronden, vooral onder slechte omstandigheden, gaat weinig grondtarra vaak samen met een paar ton bietverlies.

Als de beoordeling van het rooi-

werk anders uitvalt dan de adviezen, probeer dan in overleg met de chauffeur de afstelling van de

machine te verbeteren. Een paar honderd gulden per hectare kan snel verdiend zijn.

BEREKENING PUNTBREUKVERLIES PER HECTARE

Berekening is op basis van de diameter van het breukvlak per 100 bieten

diameter breukvlak (cm)	aantal bieten	verlies per biet (%)	verlies (%)
< 2	60	0	9,60 × 0 = 0,0
2-4	20	3	0,20 × 3 = 0,6
4-6	10	10	0,10 × 10 = 1,0
6-8	6	21	0,06 × 21 = 1,3
> 8	4	35	0,04 × 35 = 1,4
totaal	100		4,3

Uit de tabel blijkt dat het bietverlies door puntbreuk vooral stijgt als het breukvlak groter is dan 4 cm. Op basis van de tellingen bij 100 bieten is in dit voorbeeld het bietverlies gelijk aan 4,3 %. Bij een opbrengst van 60 ton per hectare dus een puntverlies van 2,6 ton per hectare. In dit voorbeeld heeft 20% van de bieten een breukvlak groter dan 4 cm.

van het midden van het zeefrad te plaatsen, kan de reiniging ook veranderd worden. Bij gunstige omstandigheden kan een plaat aan de binnenkant van de spijlenrekken noodzakelijk zijn om verlies van hele bieten of bietenpunten te voorkomen.

Naast zeefraden kan de oogstmachine uitgerust zijn met axiaalrollen, borstels en sterrollen.

Axiaalrollen verwijderen vooral losse klei, onkruid, bladresten en kopjes.

Borstels werken vooral goed op zand-, zavel- en lichte kleigronden.

Sterrollen verwijderen vooral beter zand en aanhangende klei. Onder slechte omstandigheden hebben ze echter de neiging om vol te lopen. Sterrollen kunnen losse klei maar matig verwijderen.

Piet van der Linden, IRS

Tip Vet trekt vuil aan

Smeer kettingen altijd zo weinig mogelijk. Olie trekt stof aan waardoor de slijtage toeneemt. Aan het begin van het seizoen de ketting losnemen, goed uitspoelen in dieselolie en invetten is meestal voldoende. Een ketting van een bietenkopper wordt vaak intensief en langdurig gebruikt waardoor tussentijds smeren wordt aanbevolen.

Tip Bietenrooidemo

Dit jaar wordt in Duitsland een internationale rooidemonstratie georganiseerd. Deze vindt plaats op donderdag 12 oktober 2000 vanaf 9.00 uur in Seiligenstadt (D.). Naast rooien wordt aandacht besteed aan gewasbescherming teelttechniek, reinigen enz. Meer info vindt op de internetsite www.frankenrueben.de.

Tip Spaar vetkeerringen

Smeer een lager altijd zo weinig mogelijk. Overmatig smeren vernielt de keerringen waardoor eerder vuil en water binnendringen. Een open lager is minder kritisch dan een gesloten lager. Bij automatische vetsmeersystemen is de afstelling net goed als er aan het lager steeds een klein randje vers vet zichtbaar is. Voorkom dikke klodders.

